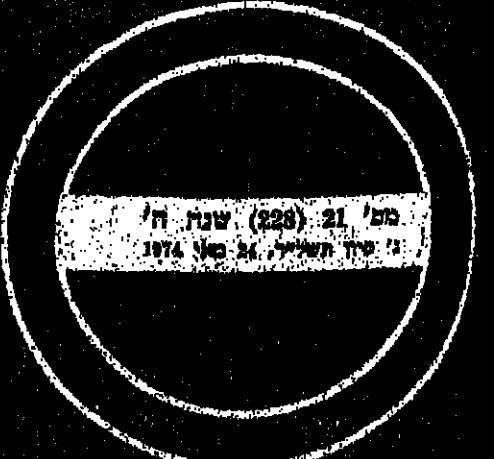

חולת

צ'רצ'יל במחיר אינפלציוני

כאשר הצליח הקצין הצעיר צ'רצ'יל לברוח מן השטח בימי מלחמת העולם השני כשבועיים לפני שנת 1945 צבאי דאז מודעת המבטחה 25 ליש"ט לכל מי שחשט אותו. ה"י או מיל".

שבע שנים רעות עברו על ממלכת קו (קאמ-רו) האפריקנית, וכל האסונות מקדו אותה בשל חעדרו של האל אמו-קום, שנגנב ונמכר למוזיאון האפריקני בוואשינגטון.

לאחר משא-ומתן דיפלומטי ממושך, ואחרי שותר לורנס גוסמן, אמריקני אף הוא, את השכנים שגרש לרכישתו מחדש של פסל האליל, נארו האל בקופסת קרטון וחובא על ידי אחד מפקידיו שגרי-רות קאמרון בארחה"ב במטוס למולדת.

בעת חטכט נמסר האל ליד המלך, "הפון" נסום גנאה, ומנחל המוזיאון והתורים הונכדו שניהם בכך שנתקבלו כחברים בשבט קום.

השיר שמנגינתו גם תואמה את האווירה חזק וחלחל הוא במקביל ים וליכונ. נקלט בעברית ונשמע נשמתו: אנגליה צרפתית וריכוז. חומר מקורו כי הוא יושמע גם במדינות קרב וחשיר ושויל. למטרת התקדשות של חשנת החבלה והשלוש בל שמי האיומה.

הנביאים רייכלה ומנחם

הקשר (מימין)

יום הדין קרב

לחלו מכתבתם של לי רייכלה ומנחם מנחם בתרונמו העברי כמי שנתקבל במערכות:

ירושלים, 1974 אפריל 29
ל"על החושך שלום!
זכתה זה והחבורה המצורפת באים להודיעכם שאנו נביאים שנשלחו על ידי האלהים דרך 1974 לראשית לראשית, בן דוד, מושבם יהודה, להודיע על בואו של המשיח שיפיע על הר התיבת.

מן החבורה המודפסת בחידור מתברר לנו שחנביא מבית דוד חופיע לראשונה בעיר נצרת שבחולין, שהוא יהיה משיח בן-דוד, מי שרוצה לחיובת האם שני חנביאים צודקים, יואיל לחת-חיל בסמירת הימים.

האל שב הביתה

שבחי דוד ישראל

מן המטפח ששלחה אלינו על ידי הנמען החבר ל (ולט) שחזר ואנו ארם מפרסם מאור או בעל קיבוץ, "משיח" משל.

האגודה החדשה
הברית
החברת
הנשכח
המחשבה
השכח
המפירה

נעזרים מואר

צדוק סביר למען קיסנינגי

לחלו תרופה לקטנות שנשלחה אלינו על ידי משרד הבריאות, נמצא בתפריט שהומי הישראלי- צדוק סביר, שכבר נמסר לא שטתני ארוחה. למן חשנת "היינו מבורים שחזר נוסח קר במדינת, זו וקיים. וזו לשון תפריט:

האמן וחומר הישראלי צדוק סביר, הוא במקביל למטרת המדינת האמריקנית, ד"ר חזי קיסנולר ובו ביקש את רשותו לתקדוש לו שיר הנקרא, "שירי השלום".

הנהלת עיתון

פתרון או מלכוד

מת גוגה כגון יהושע סגול - צילם - עמירם גרוסמן

נשמטה מתחת לרגליו של המחבל. בו ברגע התפרץ רימוניו במרכז קהל הצופים הצפוף, ובמקום קמה בהלה איומה ואנשים פתחו במנוסה לכל עבר כאשר רבים נדרסים ותחת רגלי האנשים, ועוד עשרים וחמישה נפצעו. המחבל שהטיל את הרימון נתפס במקום, ובקושי מילטה אותו המשטרה ממעשה לינץ. המחבל, שהיה לבוש במדי חייל צה"ל, חודה מיד במעשאו. כזכור, צפוי לו עונש מוות.

אורי דודון, בן יצ'ן בית הלחמי, ד"ר סם רקוב, ד"ר שבח וייס והסופר א.ב. יהושע מביעים דעות בעד ונגד.

שני מחבלים שנמצאו אשמים בהשתתפות ברצח המשפחה בחרצובות שאירע בדצמבר אשתקד, הוצאו הבוקר לחורג בכלא רמלה. החוצאה לחורג בוצעה בשעה ארבע ושלושים לפנות בוקר בחצר האחריות של הכלא. במקום נכחו מפקד הכלא, קאדי מוסלמי, פרקליטם של הנאשמים ורופא אשר קבע את מותם של הנידונים.

תאם כך תיראה וידעיה הקטנה שתתפרסם בעתה ערב זה תשביעו חשדיות, שישה חודשים אחרי שהכנסת אישרה את חוק עונשי המוות למחבלים, או שפא חלבש ודיעה אחי אחר לגמרי? למשל:

המגן רב, שמנה כשתי רכבות גברים, נשים וילדים, תושבי העיירה חרצובות ותושבים מן המושבים שבסביבה, החל להתאסף משעות הבוקר המוקדמות ברחבה שלפני בניין המועצה המקומית של חרצובות, מקום בו הוקמו מבוע לילה שני הגרדומים. כאשר הופיעה במקום מכונית המשטרה בה חובלו הנידונים, פרץ ההמון בשאגות, מוות למחבלים! ו"עין תחת עין ו"שני המחבלים הורדו מן המכונית כשידיהם כבולות. המחבל עלי מואסר חסן, המכונה "אבריאסין", המבוגר בין השניים, ניער מעליו את ידיהם של השוטרים שאחזו בו, וצעד בצעד מאושש לעבר הגרדום. הוא לא תרץ לתליין לקשור את עיניו, וברגע שהעניבה חושמה על צווארו קרא "תחי פלסטין לעומת זאת נאלצו חשופים לגורו בכוח את המחבל השני, אשר התמוטט עצמו, לאורך כל הדרך ממלכית המשטרה עד הגרדום לא פסק המחבל הצעיר מלהשמיע זעקות שבר וצרחות אימה מסחרות שיער. הזעקות נמשכו רק כאשר משר החליטו בלגוף, והיריפה

היא כי מצדדי עונש המוות מבססים את עמדותיהם על גיומיק ראציונליזם, ומגישור הראציונליזם הוא מישור הוויכוח והדין.

המצדדים בעונש המוות טוענים כי הוצאתם להורג של המרצחים, בד בבד עם היותם, בלי ספק, מרוצתה יותר משמות במסגין הידוע בשם, והכלל הישראלי, תחל או תהיה לחסימה בתי-ערובה ולרצחם: לא יהיה עוד תא מי לחלל מהכלא, או מהמסגין, על פד אשר להשיב כי כל עוד לא נוציא להורג את כל אלפי המחבלים הכלואים אצלנו. עדיין תיוותר עלת לחסימה בני ערובה כלום גורמים התמריצים שבמחמרים כי יש לגשת לחיסול מאסיבי ומוחלט של כל המחבלים שבידינו?

יש המציעים, ואסרים קישון בראשם, תהנה, "עונש מות תלוי": פסק הדין לא יוצא אל הפועל אלא ברגע שראות רע לבני ערובה חסומים. תכסיס זה אמור להשמיט את הקרקע מראש מתחת ליומם חשיפות, שאלה היא מה נעשה באמת כאשר ישלטו מחבלים על בני ערובה: נהנה עד שהם יחסלו את בני הערובה, ואז נחלס את השוטרים למוות-על-תנאי? מה ברזית בכך מבחינת הצלת חיי אדם? במילים אחרות, האם הצעתו של קישון תרחיק אנשים המבקשים את המוות על קידוש שם פלסטין?

וחלל מאז אסון קריית-שמונה צריך להיות ברור לנו שלא רק שאנשים יודעים להתאבד, מצד שני, האם הפעלת עונש מוות על ידינו לא תהפוך להרב פופית, בכך שתגובת את דעתנו להאמין שעי" המעשה הדרסטי מבחינת פסיכודינאמית פורנו בעיה צבאית באמנות? כלום אין כבנה שאפס ריטואלי-נפשי יבוז אצלנו במקום פועלת אפקטיבית בשטח?

אנחנו מבינים לרוב בשאלה מה יעשה עונש המוות למחבלים. האם נתנו דעתנו כראוי לשאלה מה יעשה עונש המוות לנו, כמפעיליו? שאלות אלה ואחרות המנינו לפסיכולוגים, לסוציולוג ולסופר, ותר תגובותיהם:

פורקן למחוסכלים

אורי דודון, מדריך בחוג לסוציולוגיה של אוניברסיטת חיפה, רואה בדרשה לעונש מוות למחבלים, ביטוי לרגש זעם בקרב הציבור, וכלי שלא יפגע את השורר. בדיון מסתמכים על הגסיון בארצות חוץ, בהן קיים עונש מוות אשר אינו מרחיק אנשים מביצוע רציחות. מה עוד שאם מדינת ישראל תבצע זאת, ישנו חשש סביר שהדבר יגרום תגובות ולחצים במדינות חסולם אשר יערערו מעמדה של המדינה, מעמד שגם חיוס אינו איתן במיוחד.

נימוקים רגשיים ושיקולים ראציונליים

למרות ששאלת חוסא והעונש נוגעת בלי ספק בתחומים תאפלים והעמוקים ביותר של חיי הנפש, הרי מאז שהמסדה בחוק חבש, קיימת רוחנית חזקה בהכרח התרבותית פניי המניעים האי-ראציונליים שבהפעלת העונש, כביכול בשה לתודעה בכך שהתוריד לעונש הוא צורך נפשי בראש וראשונה: טעויות ראציונליים למכביר באים להטות על הדיח. העונש לעונש את החוטא. אסור שמיה רבה של ישר וצליחות דעת ודוקא דרדשה כדי לחיות בשל מלא. שחלף. לנקם הוא צורך לגיטימי לאדם לא פחות מהצורך לאכול או לשתק את יצר-החיים. משומ-מם, אלה חתוכים הפעלת עונש מוות למחבלים- מרצחים אינם מוכנים לעצן את הברעיהם בצורך לנקם וקטנה וזהו למרות שרבים מהם אינם נהנים מהחובות המשימה לאיסטמטיקה המוסרית העליונה בעיניהם: "אל נקמם אנו, אל נקמם ונשע" עם חילץ אין מתקדמים ואין חסומים. דרשה עונש המוות בשיטת יחידה של תוצר בנקמה — לא חיק מקם לחיסול. ברם עובדי

אך נתיח שחלילה על כך, מה תהיה או חזות ההכרח שלנו? ראשית כל, יש לשער שזה יתן מחרון לאלה המחפשים מוקד לרגשי הסבל, אשר גובעים לא דווקא מפיגועי המחבלים. דרישה לא-רלוואנטית-כרגע מתערבות עם הקראה, מוות למחבלים? אלה הן בעיקר דרישות מכללות, יש להניח כי היענות לדרישה לעונש המוות תקצץ את האנשים לדרישות האחרות.

שנית, ברגע שהגרדום הראשון יופעל, יגרוו אחרי קיטוב חברתי. הוגים שמאליים מהר גיסא יהיו יותר שמאליים, וקיצ או מצפן, שעד עכשיו לא סיימו קמשי למחבלים, יידחו בעקבות זה לפעולות יותר אקטיביות. אותם חולקים באוכלוסיה שיש בהם אהדה סבילה למחבלים יראו את עצמם חוששיים למעול. מאידך גיסא, אותו חיסין יגרוו ליותר קיצוניות והתוצאה תהיה תהמה והצב

מי דודון חרד לדמוות המוסרית של החברה הישראלית. לדעתו, יש תהורה שלנו מעצורים שמנעים או מעכבים ושלל חיי אדם באוסן מתוכנן. מושגים כגון, "סחר הנשק", או, "אנו לא שואנים ערבים" מבית חיצור של הנהגת המדינה, שמנעים חוק בתודעה התברתית שלנו. בעקבות ביצוע עונש המוות יתערערו יסודות האידיאולוגיה והאת הישרי שתחת תגורל הקיטמה בקרב תברתנו ברגעי משבר.

כמרוב, מנקדות ראות מלגלגות יש להניח כי מלגלות אשר רואות עצמן אנטרפרינדיסיות יגבירו את נטייתן להתנגדות פאסיבית לשלטון, בגלל קשריות ואחריותן כלפי משלגות אחרות בעולם. מצד שני דבר כזה עלול לשמש נשק פוליטי לקבוצות ודמין, אשר יגבירו את דרישתן לחילופי שלטון, לעקור ממשלה אימפוטנטית שתחסל לבצע את תענוש חלכה למעשה. הוגים אלה חוששים את העונש המרבי כאמצעי לרתתה, אך כוונתם היא למשך קבוצות אחרות לשורותיהם. ראשית חוליק זה נראה נכשין, כאשר לקראת בחירות אפשריות נאמצות מלגלות שונות עמדות נציגות כהונות לכות בריות אקטואלי.

כאשר אנו שרויים במצב של לא מלחמה ולא שלום, כאשר אין רואים באוסק מוצא מהמצב שאלי גלעצן, ישנו נטיה טבעית לחיפוש שעיר לעזאזל. כאשר לכל זה מתוסיף מצב כלכלי מערער, וישנו כביכול איסור לעלות על הבאריקות בשל עניינים כלכליים, מותר להנחות כל זאת נגד הערבים, נגדם זה לא פסול. דוגמה זאת תהיה הקיפת הדרוזים בקריית-שמונה, אחרי שדשנו במשך שנים בשותפות בין העם הדרוזי והישראלי. הקיפת כזאת בוצעה משום שאנשים ידעו כי זה לא יגרוו תגובות יותר מדי חריפות. נגד ערבים זה מותר.

בסיסם אפשר להניח כי אנשים מתוסכלים בתחום הפוליטי (אשר ראו כי למרות הצבעת המצאה שום דבר לא השתנה) וגם מתוסכלים בתחום הכלכלי, עלולים לראות בהנחת עונש המוות מעין חישא אישי.

לכן, במצבנו הנוכחי שאינו משומר ביותר, אסור לנו להיער להחלטה כזאת, כי היא תגביר את הטיית החברתי והפגע בנו לא רק מבחינת מוסרית אלא בעיקר מבחינת חברתית.

ברושאליזם של החיים בארץ

בניגון בית הלחמי, מרצה בכיר לפסיכולוגיה באוניברסיטת חיפה ובמכון לקרימינולוגיה של אוניברסיטת ירושלים, רואה בדרשה לעונש מוות חלק מתהליך הברושאליזציה בארץ. זהו תהליך המסבילוגי משמלמת מדינת השווה במצב מלחמה מתמדי, אנשים מתרגלים לחיות עם

המוות בכל מיני צורות. על ידי ציירת אלימות לגטימית (וכזה הוא עונש המוות) אנשים מוצאים צורה נוספת של התמודדות עם המוות.

ברור שהמניע שדוחק את האנשים לדרוש זאת — מסיק ד"ר בית הלחמי — הוא מניע של נקמה המתבטא בצורה מאוד ברורה: עין תחת עין. אך אנשים שנוכחים כי עקרן זה של התורה והיהדות, ולפניה של המורכב, נועד להגביל את הנקמה ולא להרחיב אותה.

כאמור, תהליך הברושאליזציה הוא נסיון להגיב על חסכול חברתי-כללי בעקבות המלחמה. כי המלחמה לא התסימה ולא נראה סיכוי לפתרון יסודי. כל עוד אין פתרון ממשי, האזרחים יחפשו צורות שונות של מורקן המחת כלבוש לגיטימי. כאלה היו בעבר פעולות התגמול, אשר חיוס אנו יודעים, לפי מחקרים שנעשו, כי לא הביאו לשום שינוי במצב, או שינו מעט מאוד. היום מדיים רבים כי השפעתם היתה בעיקר פנימית, על מוראל ואוכלוסיה.

במקרה של הפעלת עונש המוות, לא יסיגו את המתח המצטבר אלא תהיה זאת כניעת להיסטוריה. כניעה אשר באוסן מרע תשקי השלמה עם מצב של מלחמה ללא סוף, ובחוסר מוצא מהמצב.

נוסף לכך, ממשך ד"ר בית הלחמי, והצבעה מעלה זכרונות של משטרים קולוניאליים, ועדיין טריים בכורוננו ממש הבריטים, אני מציע במקרה זה למר בנין לקרוא את ספרו, המד"ר, ולשגן טוב את הדעות שהוא עצמו הביע כאשר הוציאו להורג את חבריו.

נקודה אחרת היא, שהחלת עונש המוות חיתן לפלסטינים והמוטות זו לארגן לחץ בינלאומי נגד מדינת ישראל כל משפט נגד מחבל ייתוך אוטומטית למשפט פוליטי עם הרים בינלאומיים. וזאת לאור העובדה כי בחלקים גדולים של תהולם המערבי רואים באהדה את מאבק הפלסטינים. לפני שנים רבות וכלנו לשעון כי הם פראין, שכריים. חיוס אנו יודעים כי המניע הוא אידיאולוגי בבסיס.

נוסף לכך, זה ישרת את תאשנים הרוצים להעמיק את המסגור וגישתם מתעלמת מהקונפליקט ההיסטורי בינינו ובין הפלסטינים. כל הרג משלם היה הרג פוליטי, אשר יערער כל אפשרות של הסדר בעתיד הרחוק.

ברומ העתיקה היה הקרקס. בו הופיעו הצגות מוות אמיתיות, מורקן לשיכבות מולות. הצגת מוות בישינו-אנו לא תחזור את החסכול. עלינו לפתור קודם את גורמי החסכול, שהם יסודיים יותר, ולא להיער לגישה משמלת, משום שחלקים באוכלוסיה צורחים, מוות למחבלים.

מערב רגשית בסוגיה לכן — לדעתו — הנקמה כצורך של התורה אינה מוטלת. כשם שכאשר אתה רשע אתה רוצה לזכור, כך כאשר מושגים נד בצורה כזו מכאיבת המוצא והיהד זהה הנקמה. איש הוא מוטליה: "עובדה שיש התנגדות חריפות ואחר, אולם חיד עם זאת אין דלי רקובי גורם כי רגש הנקמה יכול להיות את חסם או, לחלופין את המוראלי. העצבות בה שריר העם אינה גורמת מרגלים אשר הנקמה יכולה לפתור. עצבות זאת — לעולם — גורמת מאי ראית מוקד לסיכסוף, למנוע או מלגלים מתיי כבד בניי אדם.

לעם תבעיה, ד"ר רקובר בחר ראשית כל, האם ביצוע עונש המוות אמצי יעיל להפסקת מעולות מחבלים. לדעתו, חלופת האמטימלי לכן אדם וזה

העונש אשר מונע בדברים הקשורים עמוק בתרבות שלו, יכול להיות", — הוא אומר —, שנוטלת חיים אינה יכולה להשפיע על אנשים מסוימים שגרש חונכים ותר, אחר, ולעומת זאת, גניח — כריחת אברים — כגון שתי יהודים — ולאחר מות שחריר האיש, מתווח עונש כבד יותר מכל אחר. אין מענישים דג עיי זה שמטילים אותו למים. יש חרבות, למשל, אשר תהיפה תומכות מהורה בהן עלבון צורב יותר מכל עלבון אחר.

ייתכן שאנו רוצים להעניש את המחבלים למי קנה הפיגוע שלנו, ולכן עונש המוות נראה לנו כחמור ביותר משום שנטילת החיים — במושגים שלנו — נראה בעינינו כעונש המקסימלי. דבר כזה לא בהכרח חל על המחבל, אשר ייתכן כי מערכת משגיו שונה מישלנו. לשם כך הייתי מרכז סוציולוגים ואנטרופולוגים ומבקש מהם שישקפו אינטרמציה מה הוא המכנה החברתי-חברתי של קבוצות סרור אלו, מה ערכיהן, למען אוכל למצוא את העונש המתאים ביותר לפי מבנה זה. כי המערכת התברתית התברותית היא היסוד של המבנה הנפשי של אותו מחבל, ומכונה — ויק מתוכה, יש לפגוע בו.

קבוצות סרור מתברותיות אינן נרתעות מעונש המוות, ואז אנו למדים מהנסיון ההיסטורי. לחמיל אציל ולחיי, למשל, להבריל אלה הבולות. המשיכו במעולותיהם למרות עונש המוות שהוצא לטות עיי הבריטים. לאיש המתחרת לא חשבו איר שופטים אותו אייבוי, אלא איך שופטים אותו בקרב תרבותו, וזאת תפקידה החשובה בעיניה.

מכאן שיתכן, כי המוות הוא חלק בלתי נפרד מתרבותו, או מהמיסטיקה הדיוחפת אותו לפועל, לכן אין הוא נרע מפני המוות.

הנמשג, והכר את אייבוי מקבל במקרה זה משנה חוקי וחשיבות. אם נלמד נועד את האויב, נוכל לברר מה העונש היעיל ביותר והמרחיב ביותר שעלינו להטיל על מחבלים אלה. סתם דרישה לעונש מוות אינה מוסיפה והינה תורמת לעניין.

איבוי צלם אוש

ד"ר שבח וייס מסיק על הבעיה מנקודת ראות משפטית, וסבור כי יש מקום לעונש מות רק במקרים מיוחדים

בסגן, ולא כשיטה ואמצעי לתרתות מקרים מיוחדים במינה הם לדעתו רוצה לו, אביבית, קריית-שמונה ומשלחת.

ד"ר וייס נוכח במשפט אייבוי, כידוע, תהיון למוות הגיש ערעור לבית המשפט על העונש שהוטל עליו. השוטט ולבגין, שדחת את הערעור, נשק ואח באמור כי לו היה מקבל את הערעור היה בואת מבטל את עונש המוות בכלל במערכת המשפטית הישראלית לבני פסעים כאלה ובאותה היה מבטל רצון של הממוקס.

לכן, לדעת ד"ר וייס, כאשר אנו נדרשים לשפוט מחבל שפיגע שפלות כמו באביבית, קריית-שמונה או מצלח, איש אשר במעשה אייבוי את צלם האנושי — יש להטיל עליו עונש מוות.

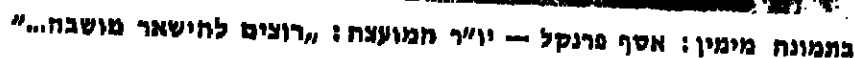
מדינת ישראל, על הציבור הישראלי, סבור ד"ר וייס כי במקרים תגיל הקהל וזה מקלט זאת באוסן טבעי יתרוץ מואת, העיבוי. דתי מועדוע יותר אם רוצים באלה חיי מכללים מאשר עולם ולא את העונש והמרי.

יש הצדקה מוסרית

המוסר אברות ה יתעורר עומד על כך שבראש ובראשונה יש לצאת מנקודת ראות מוסרית, ולדעתו יש מכלול הצדקה מוסרית לעונש המוות, כאשר זה מוטל כבד רוצה בדם כי בהונת תחולת, שאין שום מכלול מילתי על מעשהו.

מלאכת ישראל זמיר • צילם אברהם אילת

יוסף קקלאי: "חדור הראשון במטולה היו אנשים נחמדים. חשני וחשלישו - לא כל כך."

קטנים; ללא דירות ומקורות מניסה —
אסור לקלות. חם אין בונים — אז
הרצות

שירי המעלה — יפה המצב עמו במלחמה

שקמים עלי שלא אסכור, הם חביתו תלו-

התאחדות חובבי התורה והמצוות

11-11-61

هَذَا مِنْ أَمْرِ اللَّهِ

הרוצח סובב כדור

אלה הרוצחים לחצו את גופם הערומים
האחרי דיוקן מברבן מסיים, וכעונות
המשפחה לאחור, כפי אנשים כן רבים
במקרה חסר ביוגרפיה מתייחסים אליו
כסלחנות, ודליבד מלפני עשרים שנה עדיין
שילמם מס שפתיים לאדיאלים, אף כי
החסיס המתקדם מימי השפל בשנות
השלושים, והתחלפות התרבות של ימי
המלחמה בשנות הארבעים, מחדו תחת
ההכנס האנטי-קומוניסטי של המפקחים.
כיום תחלפו כל השאיפות הללו לשיפור
החברה בדמוקרטיה של מין, אלימות ופבריה
השטן, המתממנים, מצבצות קולנועיות,
סרט הפצצה שנה מן ה, סרט האספ
מסוגם של, חלף עם הרוח, קליאטוראטיק
סרטים שעל חון תועפות הרוצח להראות
לפניהם הרוצחים מרובותם על ידי מכירת
הוא נמר המאגנט, סרטי פצצה, תחזיק
כרטיסים מראש, מכירת צמדות של מוצרים
קוספליים בסרט (כבר ערטי אומנו),
והמשמלה קשרה למדענות פרסומה, סרט
האבה (84 מיליון דולר בנ), "הסדק",
(145 מיליון) הם דוגמאות, לטוב, האמנות
החדש ביותר של המאה העשרים.

כל זה אומר כי תליבד משקפת את החיים
בשנות השלושים — מאבק סוציאלי;
בשנות ה-40 — את המלחמה נגד הנאציזם;
בשנות ה-50 — ריאקציה נגד התקופה
שלטון סוב יתור אחר תבוסת היטלר; בשנות
ה-60 — איכות, טוטאליזם מן המינסטר
ועליית תביעה מן התברו; ובשנות
השבעים;
ובכן, חנה אסתר על שורת מאורעת כרע
שיאמשר הכנה קצת יותר טובה של מה
שכניתי, "דמוקרטיה" של תליבד, לא
אביא דוגמאות מן גלויה, מאורעות, לא
לעבודת חשן, במקומה רבים, מאורעות
ובאוראות אחרות, כעליה רצח הערבים (ג)

הכריו, דמויות מעוררות העצב, מרוב
את רוחו ללא דיוקא, דמויות מיעוט
בדורא.
סמך אם תליבד יכלה היום לעשות מה
מסוג אחר ולשקוע ברוח, הקולות את
מרים אמנות, וכל עיצוב אמנותי — א
של אדם הנו או של רמאי, של קדשה או
של קדשה, ראוי להכרה ולפרס אין לט
בכך שבאנדרו היה ראוי לפרס של תוע
על משקו, בסדקי, אך באנדרו עש
העריץ את עצם וזמקיד בברות הנכונה
כאשר סירב לקבל את הפרס והשקפה נמר
אינדיאנית כדי לתרועע על-כך, וזוהו
נוקרת לאקדמיה, תור רמן לעבודת שטי
גושאים גדולים הראויים הרבה יותר למס
לסמן ולכשרו, תחשקו ביד כת רחב
באיור שטם של מרשיע המאפיה — למ
תולדות האינדיאנים, אך תליבד משיג
מבראנדו לדעת את המציאות, מ רזה
לראות כיום עוד סרט על אינדיאנים
על כושים או על מרעלים מושטם

ממורנו הימיוני

אין זה ראי עקם של עולמנו: העולם עצמו
הוא עקום, והוא הוא אשר משקף במרבי
תליבד הגדושים מין, אלימות וטרור דעת
עולמנו מתבד לכל מוסר, ערכיו מעוותים
הוא מעלה על גס את ה, אנטי-גיבור,
הוא מפרצת, הנב, הרוצח והתמוססותא.
אלה הם הערכים המצויים בסרטי תליבד
של ימינו (כמובן, ישנם יוצאים מן הכלל —
אשר כמו מרד מאשרים את הכלל). אפרי-
בא בכנות: כמה נשים ראיות להרצח
מי שנקלע בדרכם — אף כי במקרים כאלה
ההאלה השגורה בפי הביתות הוא, איה
דיבס אחז בהם שהם עושים דברים כאלה וי

דמוקרטיה מדינית

— לא, אי-נא נסמך בהכוחות כן ברוח
לתנה שלנו בדבר דמוקרטיה מודרנית.
מוטב לעיין בהתרחשויות פרואיות, כגון:
(א) נשיא ארצות מברין בשירות מיוחד
בטלוויזיה תרצית: "איני רמאי";
(ב) אדם גונב מסוק ועודד התקפה על הכית
הלבן;
(ג) גיון מיטשל, שהחמנה לשר המשפטים כדי
להשיג על כנו את תוקו החדש בארצות,
מואשם בכני בית משפט בשבעה שער,
קשר ומצית עשיית דין;
(ד) מקליפורניה נשלחה, הומנה לנשיא
להחיד במשפט מליל, התומנה מועמכת
בדורא והאפיקק 8 ימים;
(ה) חשירות תושא, המוסר האחראי
לבטחונ של הנשיא, מאוין לשירות
סלפנות של אחי הנשיא;
(ו) אותו שירות תושא שומר על הסופר
הראשון בתולדות הספרות, מלני סטרו
אגני, שותה בוענת מסי-התכנסת ועומד
לעשות וזן תועפות מכירת ספר שהוא
כתב על סג'נשיא, אותו אגני אומר כי
השמייה תוצא ניתנה לו כאשר שחק גולף
בפאלם ספרינגס;
(ז) נשיא ארצות מודה בהשתמחות מתשלום
מס-הכנסה בסכום של חצי מיליון דולר
בקירוב, ומסכים לשלם סכום זה וחוקרים
משטם הממשלה מורים לו באיכות ואופרים
לי, לא לחשו ער;
(ח) שירות חיים בחברה הנבונה היא — בניין;
(ט) עובד בתחנה דלק בני-יורק ותחק
שלש עממים באותו יום ביד נשים נושא
סכנים;
(י) ממשלת ארצות, משתדלת להקטין את
הולדת של תארץ במכונית — ומקציבה
חשנה 4 מיליארד דולר, ללילת בבישים;
(יא) נשיא ארצות תובע את תנה התקנים
על זכות תאוריות לפרסיות, ובחמש דבריו
מצטט הקולות משהות טלפניות של כתב
עיתונים שבעש כדי לקבוע אל מן הם
משפטים

היטלר, תורמנות לצאת למסעות מעניינים
למסעות הסרטה — לפאן בשביל, אסון
נאורו עם מאלרין בראנדו, למכסיקו בשביל
"סרנוד", למרמאנסק בשביל, פצולה
באון האקיונס האטלאנטי — וכן מגע
ימיומי עם כוכבים ובמאים ומעין בלתי-
גדלה לסיפורים על חיהם הפרטיים של
הנבאים המקסימים. לאחר תפרשים של
קדשה וזיתו לעבודה קבועה בחברת שבת
הנבאים המקסימים. לאחר תפרשים של
הבך התשטמו לבני כל מאוויי של מועל
מקום עבודה מכבדת עם קצת חוש
ממוצע בגלל עיסוקי באנדרו, היה לי זמן
לחשמה בבית, להיות אב לילדי, לבנות את
סוף השבוע עם משפחתי בפיניקס
ביקורים בן החיות, לצבוע את ביתנו,
לשל בדשא ולחקן את הנבאים. זה היה נורא
יו ואני הוספנו לשחק שחמט מדי שבוע.
פרט לתקופת שהא נסע למקומות הסרטה
הוקים השנים חלפו, השמחתי ושיחקתי
בכורות כדי להיטטר קצת מן השומן ולתח
פורק לחופי התקופות שדיכאיתי הייתי
חלר מנות, בלתי-מרוצה, בלתי-פעיל
מבחינה פוליטית ורדום מבחינה רוחנית.
הנה, בבוא יום תולדותי הנמישים הייתי
מכבד רעם. חמישים! איזו תרגוש מופתת!
וזמן עוד, וכל שהייתי מסוגל לחשוב עליו
היה כיד אי מכונו את חיי ואני יכל
לעשות דבר כדי לשנות את המצב. שני
הנבים הצעירים למדו עדיין בבית-הספר.
המשכנות על ביתנו כבר שולמה, וכלתי
לראות את השנים שערך לפני — לראות
עצמי עובד עד לעמוד בפניה — לשנות משהו.
בשנותי על אחתי להשכיר את הבית
ולעבור לשפת חים, משמע, אוכל לראות
את י או לעתים יותר רחוקה, אשור, מיני
שמות שאני מסתלק, כסבורה ויתה שיש
לי השמחה הרסנית על בעלת. זה היה צעד
אחר לבוא — שהי עליך לשב לכל
התרגויות המשפחה הוא, לסיק ששש
החפור של תליבד הוא בסופו של חשבון
— משפט של עצמי, וגם עליך, כי תליבד
נחתה לעיבד את אשר הוא רוצה לכל,
מכל מקום — י לא תוציא משפט כזה.

קשקשן הגליל

לבני תליבד היתה מקום עבודה משותף

היטלר, תורמנות לצאת למסעות מעניינים
למסעות הסרטה — לפאן בשביל, אסון
נאורו עם מאלרין בראנדו, למכסיקו בשביל
"סרנוד", למרמאנסק בשביל, פצולה
באון האקיונס האטלאנטי — וכן מגע
ימיומי עם כוכבים ובמאים ומעין בלתי-
גדלה לסיפורים על חיהם הפרטיים של
הנבאים המקסימים. לאחר תפרשים של
קדשה וזיתו לעבודה קבועה בחברת שבת
הנבאים המקסימים. לאחר תפרשים של
הבך התשטמו לבני כל מאוויי של מועל
מקום עבודה מכבדת עם קצת חוש
ממוצע בגלל עיסוקי באנדרו, היה לי זמן
לחשמה בבית, להיות אב לילדי, לבנות את
סוף השבוע עם משפחתי בפיניקס
ביקורים בן החיות, לצבוע את ביתנו,
לשל בדשא ולחקן את הנבאים. זה היה נורא
יו ואני הוספנו לשחק שחמט מדי שבוע.
פרט לתקופת שהא נסע למקומות הסרטה
הוקים השנים חלפו, השמחתי ושיחקתי
בכורות כדי להיטטר קצת מן השומן ולתח
פורק לחופי התקופות שדיכאיתי הייתי
חלר מנות, בלתי-מרוצה, בלתי-פעיל
מבחינה פוליטית ורדום מבחינה רוחנית.
הנה, בבוא יום תולדותי הנמישים הייתי
מכבד רעם. חמישים! איזו תרגוש מופתת!
וזמן עוד, וכל שהייתי מסוגל לחשוב עליו
היה כיד אי מכונו את חיי ואני יכל
לעשות דבר כדי לשנות את המצב. שני
הנבים הצעירים למדו עדיין בבית-הספר.
המשכנות על ביתנו כבר שולמה, וכלתי
לראות את השנים שערך לפני — לראות
עצמי עובד עד לעמוד בפניה — לשנות משהו.
בשנותי על אחתי להשכיר את הבית
ולעבור לשפת חים, משמע, אוכל לראות
את י או לעתים יותר רחוקה, אשור, מיני
שמות שאני מסתלק, כסבורה ויתה שיש
לי השמחה הרסנית על בעלת. זה היה צעד
אחר לבוא — שהי עליך לשב לכל
התרגויות המשפחה הוא, לסיק ששש
החפור של תליבד הוא בסופו של חשבון
— משפט של עצמי, וגם עליך, כי תליבד
נחתה לעיבד את אשר הוא רוצה לכל,
מכל מקום — י לא תוציא משפט כזה.

אחריה נבית קשריה

מור, אבל אתה לרובליקנים היא משע
שאנטי-קומוניסטים מכונים לסולחו מחות
מכל משע אתה, כמובן, וזו להם עוד הוכחות
גדלי, ותמנתי על צומת למשל אולסון
הבכיתה לחן את טום מוני, ותרץ מזה הייתי
מערב במאמצים להציל את הרוצח-הנביים.
לכן ספלינו המבאי, לפרט על מעולותיו.
מורחים מן אהבל בספרו: פסילת זו פגעה
באולסן, היה עליהם להוכיח כי הם אמריקנים
במאת אחרים ולכן סילקו אותם, שום אולסון
אחר לא יעסיקו בתנאים כאלה, ותנה
אני גמאא ברישמת השחורה — אחרי 20
שנות עבודה באולסון —
והם בגובע לדור שלך — אולי הוא ידעון
על תשולחן באולסון —
יצא מדעתך? הוא היה מתכחש לי
קבל עם ועדה לו פניתי אליו לעזרה.
ומה אחז עומד לעשות? —
אחכה, עם תומן אולי ישכחו ואוכל לחזור.
החשבני שאתה צריך ללחום קח לך
משמע י.

עורדיין — כזה העוסק בחירויות תאורו
— וחכמ את האולסון לדין.
כבר יסיתי, עורדיין אומר שאני
צודק, אבל המאבק יהיה ממושך ויעלה
כסף, ולי אין כסף; אומר לך בגלוי — אין
לי חשק להיות קדוש מעונה, חסכתי קצת
ואוכל לחכות.

חבל, ששמן אינו ליוסיל בלי, אמרתי.
העונים עסקי באורח ימים במקרה של
ליוסיל, כוכבת קולנוע וטלוויזיה (מן
התוכנית, "אחכה את ליוסיל"), שהופנה
לרשינתו על ידי תועדה למעלות
אנטי-אמריקניות למען תשיב לתאשמות
כי ב-1934 היתה חברה במפלגה
הקומוניסטית. איזו מלשין, שרצה לזכות
במענק של 35,000 דולר מטעם
המבאי, נקב בשמה קומוניסטית לשעבר
והמבאי, נקב בשמה קומוניסטית לשעבר
והתקופה, שרצה בכל מחיר לעלות
לכתורה, הומינת אותה לחקירת ליוסיל,
הייתה בעיצומה של הסרטה קומדית על
הזימה בקרן מגורים, שעות כמי שצוחה,
נסעה לרושינגטון וסירתי שם סיפור גונב
על לב על דחף פרה, מתמר עבודת באמצע
שנותיו אשר טבל ממתלה כרובית וחת
הבר במפלגה, פרי וזה אומלל על שיתר
המשפחה היתה כן ארישה מבחינה פוליטית,
וכדי להקל על תודר מרד את סבלו ולברס
לו קצת מוח רוח הצטרפו כולם למפלגה
— גם הוא, כל זה אירע לפני 25 שנים,
כאשר ליוסיל גילמה חקירות צדדים
בסרטים כגון, "שער הביצות", אשר בו
כיכבה קתרין המבורן הצעירה, יו הכיר
את ליוסיל, כימים חכם רק אחת מני
רבות שקיו להיות טכנות; הם היו באותו
המפלגה (של האולסון), והרבו לאותן
מטות ויצאו לאותן המנונות, זה היה
התקופה השמל הגדול, חלך תירות השמאלי
היה כללי והאלמנים הפיקו סרטים כגון, מר
ידים וזיתו; שגשג את גיון דין;
מר, טמית וחלך לחשינגטון; האבאן של
אדינוס; "הוארטי"; וולא" רובים אחרים
מסוג זה. ליוסיל, גילחת היטה על חברותה
מן המפלגה הקומוניסטית בעבר הרחוק, בקשת
כדי לעזור לחד חולה ולא מורד דמות
פוליטית כלשתן תועדה — עינת האנה
לשולאיותה של ליוסיל ככוכבת.

עם עמך עורדי

חלפי 12 שנים. 12 שנים בקיבוץ בישראל.
12 שנים של חיים חדשים ושונים לגמרי.
פרט לדבר אחר: עבודה! העללה שבת
קלל את וראשון טרם עברה מן העולם.
איש כנראה אינו יכול להתחמק מנות.
העבודה היא חייני, היא סיסמה הקיבוץ.
על תומאס מרדס חשב אתה, הוא מדבר
סל, "העושים המסכנים" המעצנים בעמל
משמשים ועקר, "העורגים", אין זה מלא כי
איש כמורו סופו היה מר!
לפני כמה חודשים קיבלתי מכתב מר, יש
לנוחין כי הוא עורר כי את תרעיון למכור
את תרשימות. חללו של תליבד, במכתבו
מסטי לי יו על מלול, ניהאחם דראגות.
הוא ביקש לדעון אם יוכל למצוא מקום
בישראל (הוא לא יתורד אג אשור, תנה
הזרחה, לא שמעתי ממנו דבר בכל השנים
הללו אף כי שלחתי לו מכתבים ולהמים על
חקירות אחי כאן. השלחתי את מכתבו
לסל תאשמה לא היה לי כל רצון למחות
את שריו העבר, אי מאור חשבוני של
"החיות" שפרים לעתיד, אני יודע, כאשר
העזיתי מתחיל להראות כהמשך בעלמל
של העבר — הגיעה השעה לנרץ, אולי
סוף-סוף תבה שורשים תרצו י — אי
הכי אינני עץ, אולי סוף-סוף תחבר
תהליך — לעולם לא — ואם מה
שחיללן אלה שתחבנני
לעולם יהיה חללי —

לעולם יהיה חללי —

מלווייה, והאחרת למשקעים שכבר תוציא
מליונים על סרטה לרשת הטלוויזיה שבת
עבד, החליטה ברוב חוכמה כי הגיעה
השעה לצבוע ברחמים, ושולח את ליוסיל
בחזרה לתליבד, אחרי גניסה עדינה
כמובן, יו (הרוצח) וילסון לא היה ליוסיל
בול, הצעתי לו לערער על פיסוריו תור
המכתבות על חיים אשר לו וכתה ליוסיל.
אך הוא לא אבה לשמוע על כך, וזה לא
יעזור לי, ולה זה עלול לחזיק, אמר, לא,
רק איש לי בשקט ואמתו עד שתסתים
הסרטה הסרט על המבאי, ואז אולי כל
העניין יישכח והאולסון יתורני לעבודת
אתה יודע כי אינני נעשה צעיר יותר
והייתי רוצה לסיים את השנים המעטות
שנותרו לי עד לגימלאות.

אל תשכח לקנות לך אחות בבית
הקברות, לגלגל.

וח פגע בו והמגינה בראחה בפניה, וכי
לא כלנו נגיע לשם בסופו של דבר? —
הוא לבש את תורשה הנשנה של, מה,
שהיה יהיה? — גם אחת ואולי
אף לפניו! —

אמרתי, "העת לחתול
לחיות באה רק כשאחיה מנסים לעבדו" —
הולואה ואחת צודק — ובהקדם, בשביל
שנינו.

וכאן הגיעה ירידתו הממושכת לקציה.
בנשינו עוד כמה עממים במקרה, במסכתו;
התגוררנו במרתך שלושים מילין זה מזה,
מני עברי תערי לוס אנגילס, ומבחינה
רוחנית חיינו שניים צדדי של וזית, כמה
שנים מאוחר יותר בא למסכת פריחה
בביתו של אחד מרדיו, — כאשר עמדנו
לצאת לישראל, הוא תור לעבודתו באולסן,
נראה די טוב וראשו היה מלא חוכמיות
להוצאת ספר שירים שלו, אפילו לפני נראחה
יותר טוב, זה היה במאי 1962, ימים ספורים
אחר יום תולדותי ה-56. יו היה כמעט בו
60, הוא נהג כלפי כאילו היה אבי.

אחא, יודע, תארי, — אמר, — כבר הגיע
הזמן שתחבני, שחננו כוס ויסקי במרדיו.

מבעד תלולות נשקף אלינו בית מלא
ידיים אכזלים, שותים, צוחקים ומתרישים
בעקבותיהם את קול הטלוויזיה המוקפת
ליוסיל בכל הנגלים, יו היה שותף לדעום
של רוב ידיי — שאניני אדם רציני.

החיים הממשיים, התיים הרציניים — וזו
התוכמה שהיה מוכר בימים אלה —
לברוח מן הרברים הרי זה מנהגם של
נערים מחבנים, אחת יודע זאת, מה
חוריה בך, שתעבור לישראל י.

לבכן, י — לא סמך דבר אחד; לא
אצטרך להקשיב עוד לשמויות שאתה
מדבר אותן עכשיו.

והער הסכמה וחדית הנוגן לעניין.

חלפי 12 שנים. 12 שנים בקיבוץ בישראל.
12 שנים של חיים חדשים ושונים לגמרי.
פרט לדבר אחר: עבודה! העללה שבת
קלל את וראשון טרם עברה מן העולם.
איש כנראה אינו יכול להתחמק מנות.
העבודה היא חייני, היא סיסמה הקיבוץ.
על תומאס מרדס חשב אתה, הוא מדבר
סל, "העושים המסכנים" המעצנים בעמל
משמשים ועקר, "העורגים", אין זה מלא כי
איש כמורו סופו היה מר!
לפני כמה חודשים קיבלתי מכתב מר, יש
לנוחין כי הוא עורר כי את תרעיון למכור
את תרשימות. חללו של תליבד, במכתבו
מסטי לי יו על מלול, ניהאחם דראגות.
הוא ביקש לדעון אם יוכל למצוא מקום
בישראל (הוא לא יתורד אג אשור, תנה
הזרחה, לא שמעתי ממנו דבר בכל השנים
הללו אף כי שלחתי לו מכתבים ולהמים על
חקירות אחי כאן. השלחתי את מכתבו
לסל תאשמה לא היה לי כל רצון למחות
את שריו העבר, אי מאור חשבוני של
"החיות" שפרים לעתיד, אני יודע, כאשר
העזיתי מתחיל להראות כהמשך בעלמל
של העבר — הגיעה השעה לנרץ, אולי
סוף-סוף תבה שורשים תרצו י — אי
הכי אינני עץ, אולי סוף-סוף תחבר
תהליך — לעולם לא — ואם מה
שחיללן אלה שתחבנני
לעולם יהיה חללי —

לעולם יהיה חללי —

לעולם יהיה חללי —

לעולם יהיה חללי —

_____

ליריד האמנות המחירים

ברורית שגיידה, חחוררת מניגריח - מרוב בטלח חתחילח לתמור תמונות

טח גלר — נשיות רבות חיוצרות במתכת קשה

_____

[illegible]

کتاب فی الحقیقہ

צביה בן-שלום

[illegible]

שתינאנו וישימו עס העוברת טאנחנו
זאל וואס
בזרע חבש קיבל אזרחות ישראלית ומשרת
בית של פקיד בדרגה שילו (דירור אמר)
טולדנו. יאסער פערמאט וישקעט בביתו.
ותומה תבאד. כל התאחרים יכלו בדרכי
באחת משלוש דרכים חזית.
אמר אפרחק ואחסי ותלדו אחנו את
סיום התלדומה סייגים. כולל יחי. מסחר
זע וספרים. כל ארצות השוב המפוזר
זע ולעשות כל אבד כל נאמר, נייטאס ואח.
כל – נסביר לכן – שיפתחו את השערים
כל החרושים לזאמנים לחפש, ושיסבין
הדרימות, את התרומות הרובות ושיעניקו
מחר מיצוי גלות ארצות שנות חשב, כל
העל תשלן לזאמ כל עזרי ממונ. של
השח חרודי ביתור, כדי שיהיה קיננו
זאמנו ויחל שלום. מפקינים חזק
לקלות עליה המנוית מארצות חרוחה.
כל התיגים.

[illegible]

נחיה בריונות בקולנוע, לא תהיה חסרת
לב, לא תהיו תאוות דריס, חבימה"

יהושע סובול

המרחק התהומי מזה המפגש בין תבוסתם
המקצועיים והעקשניים של הארץ לבין מציאת
האלמונים, הוא הסיבה לכך שהתבוסה
הזו לא נכנסה בספר הארץ על עבות ועם
הקולטורים, כפי שנסמנה בספרות הארץ
מאז ומתמיד, וקבו גם יוסיף ליתור, וזה
עך כך דור, נערים, נערים נעלמים נעומת
מטעים סגוליים לעמוד בקרן, וקולטורים
המסומנים היא המפגש הקולטורים שזרים
העבות מציגים על ישראל, ותבוסתם הם
אלה שזרים יודעים במה צריך ובמה מותר
לנכוח את הזאת.

לכן, לא ייתור על מאה וחמישים מטר הוא
הרה כסבות נלו, מה שתר-סכנות מטר הוא
ייתור על פרופיל אנושי מציג, מה
שעל להיות אורגני לו. אלו אלה חזרת
הישראל חשופי, קרורות, חשופה בהיותו
שיימיים של חשופי לעשות כדי לחשיט מטרות,
ומצג מציג נשית-מטעים שאין בהם
אלא מרחק נשית ונצי גרידה.

אסון קריית-שמונה ואסון מעלות העלו אל חבימה ישראל חיסטורית שאיבדה כל שליטת על עצמה. חזיון עגום הוא לשמוע ברחובותי וזעקות, "מרות, מרות" ריטואליות, ולראות מניין לא מבטול של חברי כנסת חזרשים גרדומים. לו גם למחבילים, עקבות אותה חיסטוריה חמונית, מוכה ותבוסתנית.

ל ז ר

"חדבר חקובע ביותר במלחמה שלנו בטורו
 או לא להקינען על השליטות אם ייזעו מתחילת
 שהם יקבלו את מה שהם רוצים ויזנאו בזה
 הם יתורו. שוב ושוב חדרד תיחידה היא
 שהמתחילים יזעו שם "יהורג".
 הם יזעו. הם יזעו. הם יזעו. הם יזעו. הם יזעו.
 לחזור בהיים מפעלה כזו אינו רב כל אימ
 שיהיה אפשרות בידו. חרורו. בהם. כך חי
 עושה. "בבוא" וכך היה עו. מבצע. סמח
 בלדו. בקרית-שמונה. מעטלה. הם יזעו.
 הם יזעו. הם יזעו. הם יזעו. הם יזעו.
 חזר דיו מות ירעו אותם !

ות במקצוע אזרחות, ש

בבחינת חבירות במקצוע אורחות, שנערכה בשנת 69 כמדומני, נתבקשה אחותי המלמדת בוגרת י"ב כיתות, לחסביר בקצרה את המושג "אחרי".

אינני יודע אם היתה תשובתה, אולם אחותי הצעירה, את תשאל שאלה דומה, ודאי תשיב "אחרי! קראו חמורים וקפצו מן החלונות!"

ימנה מישחו את תשונ

לפני כשבוע חיפנו מישור את תשומת לבו
לעובדה שחברה בקריית-טמונה בוצע בירוק
בתיאוד דיר-אסין וזה של מעלות ביום הכחול
המונה, וכי מכליל הדבר שדוקא בתיאוד
מועדים ולמרחקות אין עורקת מספקת מני
תנועת בדב.
ואני לתומי נזח לדעה, כי יומן השנה שלנו

מועדים-לפורענות-באלה, ולא תרחק העת בה
 נוכל להצמיד לכל יום את המאורע הפורעני של

ל. יוסף.

זיינו חוזרים הביתה, יותר נכון, רצים הביתה ומוכים עם ראשים פתוחים. האמהות בכך יגבנו לנו את הדם והתחננו:

אל תענו להם
הכו מטיב.

אנחנו נבחרו מהם. אל תפגינו כי יהודים אתם.

אכן, כך עשינו.
לעולם לא בדרך הראשית, מושפלים, לעולם לא בדרך הראשית, מופלגים.

אך החזרות, בכל מפרפר.
יש שם חזרה חיה — שלום עליכם.

עס לימדו אונזרן יחידות. אפ'ל אנטהן פאדנן
ומבמות ושום גאווה היחידות לא חושעה, שעת
היו מפשלים לנו את המבנסים
ברוקסיס את יחידותנו.
למדו אנטומיה וחירוי, ואתנו לימדו איך
חירוי יחידות.
נו, כל כך זוכר את חדר.
לכל-כך זוכר את חשימות, את חוסר הישע
ונורא חדר, ללא יכולת לעשות כל מפרצון.
זוכר את חסכן בגרון, את הכושה - על כי
חורים אנהו.
לחיות, ללמוד, כלמו כי יום בחיר אחד, אולי
לכל אנהו קשור להם, "את זה" -
לעקש להם".

ד' ב'נתיים ב'רננו, במכסיום מו'שלים.
 נ'טו' את, "זח", נ'טו' את הקצוות
 ת'חוקים א'חלה. נ'טו' את א'לו א'ת ת'ביו
 י'תו ב'זיו' ח'זה, ש'מו, "ש'לו ר'כס".
 ו'ת ל'ימד כ'צד ל'חיים י' ו'ת'הג'נו.
 א'שכח את ת'מור'ים, א'נש'י ל'א' ז'ר'חא,
 ש'מור'ים ע'ד ה'שכ'ח'א, ל'א' נ'נד' ל'א' ת'קות
 מ'ם צ'מ'ח ל'א' מ'ם, ו'כל ז'ת ל'ג'ני ח'ם ח'יו
 ש'מ'ר ת'חור'ו.
 נ'עול'ם ל' א'דע מ'נין ש'בו א' ח'זח ל'ח'ק'ים,
 ל'א' מ'קום ל'א' מ'ן א'חור'ים. ל'א' מ'ם ל'א' י'א
 י'זור, ל'א' מ'ם ל'א' ח'ט'י, ל'ידע ח'ינו
 י'זור, ל'א' מ'ם ל'א' ח'ט'י, ל'ידע ח'ינו

בזיכרון סנונית

[illegible]

זאת מוגשת, נזכרת ומוזכרת. את
את דוחפת מעט הצידה, שלא יפריע.
משכו בכנף הבגד: „ני כהן, אמא,
אות צריכה ליבר על כל אחד ו”
לא השכבת אותם לישון בטרם יצאת.
מגדנדים, לא נותנים להחליף מלה,
דבר על מבט. יש להם חיים משלהם,
תנומה אל מרפחתם.

אבל מסיבב תרחוב חומה ואנשים
הדוחמים ונדהמים. אין שום אפשרות
ותר אינטימי, והמעט האחד, מי יודע
גודלם בלוא: משחר קורא שמעך. ראות
ערו שאת כאן ו. קיווית לשמור על
יוות בביכר הצפונה ו' והטוסרים
איות, מה אחר מעלים בדעתם שהעקב
כל כך צמוד חזק כל צעד ופסעת ו
יתחשק לך לחטוא בנחמה שכוון
מדי

יגאל גללי

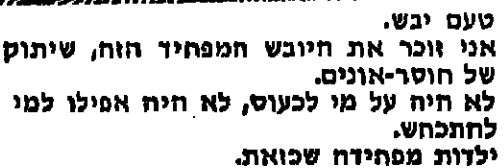
אם חייתי משכיב את חמודתי (דווקא צעירה, 26 שנה, דה-פלה, נורמה) על ספת סטטיסטיאטר שבלה, ביהן קובע לול חיטוס: מדינה

האיים קאריביים.

כחיים שנים שאני משתדל להיות נקי, קצת אדיש, באילו לא איכפת לי שום-דבר, אבל אני רחל מלחית. כשרוצים לידים אני מרגיש המומסות. אני משתגל במ אומר לבס

שאת רואה מישורו נוסף, הוא דומה לכו
 לחלוקי לו את הכריכה. ואת זו —
 ים כבר לאחור ולתפרו, ואת דרוקא
 חיסב כמראה לא דפדמו בו כלל
 חיסב נשואו גם הם. מה נשואו עמם יפה,
 חרדנו בקושי, סובלנו, וחרדנו,
 שרע ש עמם, כען וקדמו חותשנו ו
 יתרונו, חוסר חזונו חכוב...
 ולחובשב, ארתם משאלה עשיתו
 והחבורה לעונם כל רחוקו נאמר,

וְהָיָה כִּשְׁנֵי חֹדֶשׁ וְעַתָּה
אֲנִי מֻסְרָךְ בְּיָדֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ
כִּי הָיוּ לָנוּ שְׂמֵחָה וְשִׂמְחָה
בְּיָמֵינוּ וְעַתָּה נִפְגַּעְנוּ וְנִכְזָבוּ
בְּיָדֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ

כמה טוב, שהיום אין צורך לחלום, וישאין
ברירה אלא לחיות כאן. אותי, הם לימדו
זאת במכות, באבנים.
כמה טוב שהיום
אין לי רצון יותר לברוח, לחסותה,
ולחיות בצבא, זה לגמרי איננו חלום.
כמה טוב הדבר.

ועוד לא שמעתם ?
היה עמנואל אל-נקונה למשל, ברברי, עתונאי
צמא חדשות, כבר חספסיק לדחוף מקורפון
בצורה גסה אל פיה של ילדה פצועת. טבח
וחיא כבר אמרה.

אחרי מיליון כתבות כאלה, שירים, צילומים וראיונות, אני לא בטוח, שזקוקים למילים שלי מי אני? נשאר לי לומר רק דבר אחד, שיתכן שכל אחד לוחש אותו לעצמו – אנחנו מדינה מסתורית.

ניסו למכור לנו בלוג, שלמרות המאבק הממושך
לקיומנו, אנו מקיימים חיים נורמאליים.
ייתכן שזה חוזה נכון לגבי תל-אביב בעיריות
הצפון - לא). נאבד מהמטענים שדורכו על
נורמאליות ואיך זה חולק עם מכלימות
הם ניסו פעמים בשנה להשתוק באילת).

הכל היוצא ממנו, כמו זקנה המנסה לחטות קטטה באיורו.
בית-הסלענות מציגים את כרסם בעלי ארבעה ממומים ושל חסידים ממש של אגודתנו, אבל בשער עומדת בולטת דרקון ובדקת אגל וזאת רמזן מוסלמית, חורוס אונס רוצים שלות את ילדונם לטעוים רבני' חוללי כל-עצבת גוסר תכחות ידיו של מבקש אגל-הרבי' וזאת חאבוב כביר-מסע ישראל שתולבו חלילת המשוים (עד חום את חיתרת את חאבוב תחובני כל-עצבת).

בתקופה שבמדינות אחרות מתכנסים כיצד
הקבוצה של חוקים אחד, אצלנו שופטים
החוקים רק של יורדים מעל בחלי בתי-המשפט.
אני יודע שזה חברת המציאות, אבל רק אל
הגורו לי שאת המציאות נרמזת, כי ממילא
היא (המציאות) אומרת לכם כל דבר
שאתם רוצים.

هذه من اجل

היונים מתו לה

(המשך מעמוד 7)

התגוררת בנחשיו בביתו, האינטרמדיה החלה
שה בעצמות, כשמוכנות לבנוניות חולפות ב-
דרכן ממרג' עיון לבירות.
העבודה משני צידי הגבול מתחזקת ללא
הפרעות. מעבר לגבול נורעים מלחים עבניות
ומלפסונים ואילו בצד שלנו משקים ואיכרים
באחריו ניכר את משי האסרסקים. ממלך

נוסע על טרקטור נתן ביריבנים מבני ה-
מושב, ואילו עשרים מטר ממנו רואים ערבי
החורש במורשת-עץ רחומה לשתי מרות.
וכדי לתפוס את המציאות למאדארכסאלית
עוד יותר, הרי על הגבעה, ממול, מעל ל-
איכר החורש, מתנוססת וילה מטארת, מדרג-
נית, השייכת מן הסתם למכרת או לאחד
מעשרי הכפר. דים-הארמונית משוערת.

ערנש מורת

(המשך מעמוד 5)

ביטול עונש המוות במדינות מסוימות מקורו בעיקר
בשיקול שלילי לטוב טענה בשימוש, או כשיש מרי
רצח הנוכחים ממבט נשי חולני, או מנסיבות חברתיות
שלא חמדי ניתן להושיט במשפט.
כל השיקולים הללו אינם חופשים לגבי מחבלים הנכאים
לרצח לשם תרצח, והללו ראויים, מבחינה מוסרית
בראש וראשונה, לעונש מוות.

לכן נהגה הבחינה המעשית עד עתה נמנענו מלהטיל
עונש מוות על מחבלים כיוון שלא רצינו להביא למצב
של התאבדות, דבר שזהו מבניר את המוסריות שלהם
להילחם, וכן לא רצינו להטיל משקע עכור של תוצאות
להורג למטען חיסוני עם הערבים, מתוך פרספקטיבה של
השלום העתידי לבוא ומתוך חשש שהתוצאות להורג
תרבונית כל כך בחיטוי שני הנמנים.
ענה השתנו התנאים, לאחר שלפעולת המחבלים נוסף
ממילא אספקט התאבדות, אם רצינו למנוע מהמחבלים
נקיטת עמדה של מתאבדים או לא תכלתנו, דעה הקהל
שלנו מתקשה לעכל את חובדת החרש ולתודות בכך
שהערבים מוכנים להתאבד, כאלו יש בכך משום הכרת
בסגולה, שלא קל לנו להכיר בה. הופעת המחבלים
המתאבדים משמשה אישור את אחד הסיועונים המעשיים
החוקים נגד עונש המוות, ולכאורה ראוי להבדילו. והלם,
כיוון שלפעולת עונש המוות במדינת-חוק כישראל יתלו
אספקטים של פורסם באמצעי התקשורת, בקשות חגיגה,
מסיציות ופעילות בינלאומית למניעת ביצוע גורף העין,
אינני שש להצאות להורג.
לכן סבורני שראוי להנהיג עונש מוות על הנאש, אשר
יופעל ברוב שהמחבלים יתמשו בני ערובה, קיימת אחריה
הדחת בין חברי ארגוני הטרור, ולכן אין לראות בהוצאה
לתורג של מחבל אחד, בעקבות המיטה בני ערובה עיי
מחבל אחר, פתולה בלתי מוסרית של ענישת אדם על
מעשי חברו, במידת, קיימת אתריות אודות בין חברי
ארגון מחתרתי.
אשר לחברה הישראלית, דמני שביצועים של גורר דין
מוות לא יעזעזו אותה, כשם שהחברה הבריטית לא
עברה ועודים מיוחדים עקב ביצועם של גורריו מוות,
זה בחקוקת שלטון הלייבור חן בחקוקת חשמינים.
אשר שדבר יגביר יגדורם בין יחידים לערבים, אך
אינו מאמין שביצוע עונש המוות יגביר את הקיטוב
בקרוב החברתית והחוקית.
אולי רק דיסטים וערבים של שמאל קיצוני יראו בכך
סיבה נוספת לבקורת חקלנית שום מוחלים בלא-הני
אל תחברת הישראלית.
שלו מחכימי מוסרית ויה לי פסק הצרפת עונש המוות,
לא היו כל הבריות והאחרות משכונות אחרי להמך
המנוחלות כלל נמנעים-ירצוים, ואולם מבחינה
מוסרית אני מרחק מלהחזיק וקונסלנו מייצג ילדים
מבית שמי ירוחם פירוש פלישה לירדנים באמצעות משי
הפיקה מבני ערובה, לכן נאמני לי שראוי להמשיך
על הנאש.

מלחמת ישראל

בקצת הכפר פגשו בשניים מאנשי מטר
לה, המשרתים במילואים והשוברים על ה-
גבול, זהו לא ספק מתרחך רצוי לגבי חקל-
היכילים לשלב עבודה, שמירת חיי
משטח ירדשן קרבנק, בן חמישים, נמנה
עם אנשי, מן העיר אל הכפר, או בלשון
המקומיים מאנשי, החרתה, הוא בעל מטע
בן עשרה דונם. בעיתו כחקלאי קשורות ב-
מים, בכוח אדם מבוב (לא אחת חייבים
פועלי להמתין לאישור מוסדות-הבטחון,
כדי לרדת לשטחי המטעים) - כיוון שאדמו
חיד גובלות עם הכפר הלבנוני בית-פאטיסי.

אביסל אידישקייט

הסתובבנו במושבה חסידות בעברותה ה-
שגרתית. במלך, "אריה" ישב אותה עת ה-
קשיש-החוקי יוסף חללי, כשיענו בכוס
והוא ממלמל ומעלה וכוונתו משכר הימים,
פני תלומד חרדי, עיניו הכחולות-חבוי-
רוח דוק של לחלחית מכסה אותו, איכר

השרות לשמירת איכות הסביבה להגנת הטבע

תחרות צילום לצלמים חובבים בנושא אדם וסביבתו

הבט סביבך ותן למצלמה להגיב

מטרת התחרות להגביר את המודעות לבעיות סביבתיות. על התצלומים לתת ביטוי לאחד משני החיבטים הנוגעים לאיכות הסביבה:

1. חנוק הגרם לסביבה כתוצאה מאי-שמירתה.
2. שמירת איכות הסביבה ושימורה.

את התצלומים יש להגיש לא יאחר מ-14 יוני 1974 לשרות לשמירת הסביבה, משרד ראש הממשלה, הקריה, בנין ג, ירושלים.

על התצלומים להיות בגודל של גלוייה לפחות בשחור לבן. התצלומים לא יוחזרו לבעליהם. (כל הזכויות על כל התצלומים יהיו שמורות לשרות לשמירת איכות הסביבה ולחברה להגנת הטבע).

מבחר מהתצלומים יפורסם בעתונות.

פרסים -

פרס ראשון - השתתפות במחנה נופש (לוג) באחד מבתי ספר שדה של החברה להגנת הטבע.

פרס שני - השתתפות בטיוול לסיני באחד מטיולי החברה להגנת הטבע.

פרס שלישי - השתתפות בטיוול בן יומיים של החברה להגנת הטבע.

פרס עידוד - ספרו החדש של עזריה אלון: "ישראל - טבע ונוף".

בנוסף לפרסים אלה יזכה כל משתתף בשי של כרזות צבעוניות וכן חתימה לשנה על חוברת "הביוספרה".

שופטים: יעקב אגור - צלם, עזריה אלון - מזכיר החברה להגנת הטבע, ד"ר אורי מרינוב - מנהל השרות לשמירת איכות הסביבה, נעמי שמר

אנחנו חובבים את ישראל וצילם יעקב גרוס

הפסל "משה" ממשיך להביט במבט נוקב ומאשים לאחר ששברו את אצבעותיו.

"העובד המתמרד" נשאר אימפוטנט לאחר ששבר את אצבעותיו. "המדלגת בחבל" ממשיכה לדלג, אך מישורו שאבר מינו נותץ בגיד פרחים.

התבונן "בן אמונת ע"ש בילי רון" מנחה חודשים רבים - ואיש אנו נוחג לתקנה.

המסתובב בימים אלה בן הפסלים על שם בילי רון במוזיאון ישראל בירושלים, נתקל כבר במבט ראשון בעקבות החבלות שהן סובל מהן.

ההוכחות הנושאת את שם הן תולשו מספר אותיות בנטיין ליצור שם משעשע, אך חומדי הלצון לא הסתפקו בשיבוש שם הן. מספר ניכר של פסלים סובל מנמניות וישרות, ומדובר ברט בפסלי שיש ואבן.

נוצצו, הפסל-הארכיטקט שתכנן את הן, לא שקל כנראה זוהירות מטפקת את ריצוף הן באבני חצץ. מלבד הנוחיות הממוקמת ללכת על אבני החצץ הפזורות, הן משמשות היטב כאבני קליעה לעצירים חסרי-תרבות, המוצאים את הפסלים כמטרות טובות לקליעה למטרה; הניקורים הקטנים שיוצרות אבני החצץ אינם הדרוך היחידה למגיעה בפסלים. יש התורמים בהם חריטות משונות, ואחרים פשוט שוברים אותם. כך נשאר הפסל "משה" קטוע אצבע, כך התנכלו ל"עבד המתמרד" של קורן דר הרוטמן, חששו שיש ירוק, כאשר ערכו לו, "ברית נילה" רצינית, פוצצו לו עין וחרטו על חזהו, ובפסלו של אלברט ויאני "החברה" שברו צלע בשי-הלבן.

אך לא רק פסלי אבן נפגעים. גם המתכות אינן קשוחות דיין מול הקהל האלים המבקר במוזיאון. פסלו הנחרד של לוציאנו מינוצ'י, "אשה מדלגת בחבל" נקרא היום, "אשה מדלגת...". את החבל שהיה עשוי ברונזה, הצליח מישהו לשבור למרות השלט המפורש בו מתבקש הקהל, "לא לנעת ולא לחרט".

בפסלו של רוזנטל, "בעלת חאוב" פורקו כמה מהברגים המחזקים את שני חלקי הפסל העשוי ברונזה, ולא חסר הרבה כדי שהפסל יתפרק. גם בתוך המוזיאון נשאיר חקל את סימני תשונת לבו במוצגים. פסלון שיש נחרד של נמסיו, אלת הנקמה, זכה ל"חיסיון נגד אכזבניות" (חידוש של המאה ה-20) ע"י אחד המבקרים, שחרט בתוך כתפם - ספק אם ידע שהוא מתעסק עם אלת חקמה.

נוסף ל"תבונות" שחורט חקל בפסלים, ניכרת גם הונחה מסוימת מצד המוזיאון. תחביב מוכר הוא איסוף מוכרות - ואינו מוכרת יפה יותר מלוחית חטשאת את שם הפסל על תנחלת המוזיאון לדאוג לתוויות חדשות או זמניות, כאשר מתברר שחלוחית חקמקורית נגנבה.

לעומת חינוך המסופח בן הפסלים נראה הפיסול מוזנה, למרבה הצער. פסלים רבים צבועים במקורם, ותקוריות של מזג האוויר שוחקת ופוגעת בהם. אין שום בעיה טכנית לחדש את הצביעה, תוך חתימות מוקדמת עם האמן מתוך הערכה של העתיד לקרות. פסלים רבים מעלים חלודת ומאבדים את כל יופיים, פסלים פגומים המוצגים לפני חקל גורמים עגמת נפש רבה ליוצרים.

פסלו הצבעוני של יגאל תומרקין, "מתח" חלוד ועומד להתבקע במקומות מסוימים. תומרקין פנה פעמים רבות במשך חשנה נתן הנחיות לטיפול וביצוע מחוש, אך דבר לא נעשה והפסל ממשיך להתמרר.

חשוב שהמוזיאון יתן דעתו על כך, ובעיקר כאשר פסלים רבים הם מותנת האמן או מושאלים על-ידו שוחחתי עם מנהל המוזיאון, מר יונה מישר, והוא חדגש לפני את הבעיות העומדות לפני המוזיאון.

מוזיאון ישראל אינו מוזיאון לאומי, הוא ניוון בתמיכה של חרשויות הצבוריות ותרומות נדבנים. כיום עומד המוזיאון בגרעון של מיליון ל"י. במצב זה קיים מחסור בכוח אדם לשמירה, ומעט מעמדים מתאימים לתפקיד בגלל המשכורות הנמוכות. יש לזכור ששומר מוזיאון זקוק לכישורים וידע בהתנהגות עם קהל - ולא כל המועמדים הם בעלי עבר מתאים. ידוע למוזיאון כי אחוז הפגיעות במוצגים בארץ גבוה מחשיעור המוכר בעולם, ועם זאת אין ההבדל משמעותי.

גן הפסלים הוא שטח תצוגה פתוח ולכן, מוט, אך כאן חקל אינו מחונק, הוא אגרסיבי נגד יצירת שאינו מוכן לקבל - והשומרים נלצעים לחילתם בו. לא מעט חפסו ילדים מתעסקים בפסל או מנסים לקשקש על יצירת. חיו מקרים בהם חיה-צורן לקרוא למשטרה את חשמירה העיקרית מקצה מחלקת הבטחון של המוזיאון ל"שטח" התצוגה הפנימיים, בעיקר מולד מנחה לחנן גם על המוצגים וגם מפני נטינות פגיעה בקהל, דבר תכרחי במציאות הנוכחית. כתוצאה מכך אפשר לטיוול בן פעמים רבות ולא לללות שומר - דבר המקל על קהל מורח למנוע התצוגה.

למרות טענתו של מר יונה מישר, שאין זה מוזיאון לאומי שתכליתו מבטח את ירושתנו, יש לזכור שמדובר באוניות שחם נכס צבורי, יש למצוא דרכים לחנן גליהם מפני אורמנים של חסרי תרבות.

